

15/9/2002

ANKIETA

SŁOWNIKA POLSKI WALCZĄCEJ NA KRESACH POLNOCNO WSCHODNICH

1. Nazwisko-Rodzice-Pseudonim:

Hryniewski Tadeusz-"Ognik"-Syn Teodora i Zofi z Rostkowskich

2. Data urodzenia

25.6.1921 Warszawa

2. Data śmierci

Narazie nie aktualne.

4 Zyciorys do września 1939 roku

Syn doktora, właściciela majątków w powiecie Dziśnieńskim-1939 uczeń liceum matematycznego Króla Zygmunta Augusta w Wilnie-harczerz Czarnej Trzynastki

5 Zyciorys Cywilny w latach wojny

Liceum Techniczne imienia Józefa Piłsudskiego 1939 pod zarządem polskim, rosyjskim i w 1942 dyplom wydany pod okupacją niemiecką.-była to jedyna szkoła nie zamknięta przez różne okupacje. 1943 do 1946 roku moje cywilne życie było wypełnione pracą konspiracyjną, partyzantką, więzieniem i pobyciem w rosyjskim obozie pracy między Saratowem i Uralem.

6. Działalność konspiracyjna poza AK

19.9.39 roku na granicy litewskiej w Zawiasach zamiast tak jak planowałem, dostać się do Kowna i wyjechać do Francji, dołączyłem do zmotoryzowanego oddziału lotników z Lidy którzy pod dowództwem pułkownika Rybickiego i kap. Wilkojcia (z Czarnej Trzynastki) przedzierali się wzdłuż granicy litewskiej by przyjść z pomocą oblezionej Warszawie. Odstrzeliwując się tankietkom rosyjskim niedaleko Grodna 6-go października natknęliśmy się na Niemców i mając Bolszewików z tyłu, dowództwo zdecydowało, że kto chce, przechodzi przez granicę litewską i stara się dostać na zachód, a kto chce może wracać do domu. Ja razem z bratem kapitana Wilkojcia-Henrykiem wylądowaliśmy w obozie internowanych w Birsztanach-Litwini nastraszeni bliskością armii niemieckiej i bolszewickiej odnosili się do Polaków dobrze i każdy kto miał cywilną kurtkę mógł wyjść z obozu mimo że miał zielone spodnie i polskie "oficerki". Ja wyrobiłem sobie papiery przez polski konsulat w Kownie, na wyjazd do Szwecji i pod wpływem perswazji szeregu oficerów oddałem je Puł. Rybickiemu. ("z ciebie szczeniaku na Zachodzie żaden porzytek, a pułkownik!!!") W początkach listopada razem z Henkiem Wilkojciem zwieliśmy na piechotę z obozu internowanych do Wilna. Józef Grzesiak-Czarny w listopadzie dalej pełnił funkcję sekretarza Miasta Wilno i miał możliwości wyrabiania fałszywych papierów uciekającym oficerom polskim, których nazwiska ja dostawałem od znajomego mi porucznika Cybulskiego. Od tego czasu zaczęła się moja praca konspiracji-Przysięgę składałem w domu Władka Klonowskiego razem z Zutkiem Grzesiakiem -1939 listopad do 1942 czerwiec robiłem Liceum Techniczne i dostałem dyplom w języku niemieckim.

7. Służba W AK

Od 1939 należałem do konspiracyjnych organizacji związanych z ruchem harcerskim z ciągłym kontaktem z Józefem Grzesiakiem-1943 roku zostałem członkiem wilńskiego Kedywu. Z oddziału dywersyjnego zostałem przydzielony 1.9.1943 do oddziału partyzanckiego, który był pod komendą Tonka i Szczepcia był załącznikiem 6-tej Wilenskiej Brygady A.K.-Pełniłem funkcję dowódcy drużyny a w kwietniu 44 roku zastępcy dowódcy plutonu
Brałem udział w następujących akcjach 6-tej Brygady ::
3/10/43- Walka z partyzantką bolszewicką
8/10/43- Walka z oddziałem Kotyszy
16/10/43-Bekarty -Zdobycie składu amunicji
19/11/43-Puszcza Rudnicka -Walka z wermachtem.
5/12/43 -Sorok Tatary- Walka z partyzantką bolszewicką

ANKIETA

SIŁOWNIA POLSKI WAT CZAŁEJ NA KRASACH POLSKO WSCHOĐNYCH

1. Nazwa i adres siedziby: ...
2. Data ankiety: ...

3. Data ankiety: ...

4. Data ankiety: ...

5. Data ankiety: ...

6. Data ankiety: ...

7. Data ankiety: ...

8. Data ankiety: ...

9. Data ankiety: ...

10. Data ankiety: ...

11. Data ankiety: ...

12. Data ankiety: ...

13. Data ankiety: ...

14. Data ankiety: ...

15. Data ankiety: ...

16. Data ankiety: ...

17. Data ankiety: ...

18. Data ankiety: ...

19. Data ankiety: ...

29/12/43-Turgiele-zdobycie miasteczka
3/ 1/44- Likwidacja bandy
8/ 1/44-Mikuliszki Walka z wermachtem.
17/ 1/44- Rudomino -zdobycie miasteczka
21 -22-23/2/44-Wilno rozbrajanie Niemców w Wilnie
1/ 3/44 - Bnkarty -zdobycie magazynu amunicji
8/3/44- Miedniki -rozbrowienie niemiecką załogę wartowniczą
31/3/44- Ostrowiec -Zdobycie masta bronionego przez wermacht, .
11/4/44- Korzysc- posterunek niemiecki
21/4/44 - Worniany -walka z garnizonem litewskim
25./4/44.- Osienniki -Posterunek wermachtu-zostaje ciezko ranny i do 18.12.44
przebywam na roznych konsiracyjnych punktach opieki lekarskiej,gdzie zostaje aresztowany przez
NKWD

8.Dzialalnosc po 17 lipca 1944

. Wrocilem z Saratowa w poczatkach pazdziernika 1945 roku i po skontaktowaniu sie z Zutkiem Grzesiakiem i Lucjanem Mienkiewiczem zostalem czlonkiem pozniej nazwanej "Grupy Mlodych"- Studiowalem na Politechnice w Lodzi - Jednoczesnie w latach 1946-1947 i do polowy 1948 spelnialem ruzne funkcije pomocy dla partyzantow oddzialu Lupaazki, a potem Wiktora. - ktorego znalazem z 6-tej Brygady-najwazniejsze byly sprwy wyrobienia dokumentow i ich legalizacji w zyciu codziennym gwchesnej Polski- Rozwozilem zapomogi rodzinom Akowcow przesyłane z Londynu.. Fala aresztowan Akowcow z Wilenszczyzny w polowie 1948 roku dotarla do mnie i po odkryciu ze jest kociol U B u mie w mieszkaniu 22 lipca razem z Maianem Jankowskim, Zbyszkim Obuchowskim i Januszem Rybickim zdecydowalismy przedac sie przez Czechoslowacje. Zutek Grzesiak, ktorego namawialismy by szedl z nami-odmowil tłumaczac ze musi czekac na powrot ojca z obozu rosyjskiego w Workucie.-Zostal aresztowany w lipcu 1948 roku i-po wipzieniu i badaniach w czasie ktorzych milczal, wyszedl z wipzienia 5maja 1956 roku. Ja z nasza grupa dostalem sie po 10 dniach do Amerykanskiej Strefy Niemiec .W styczniu 1949 roku Jankowski,Rybicki i Obuchowski wyjechali do Australji -Ja zostalem w Niemczach bylem presesem Kola Ak w Ambergu -Pracowalem w IRO,ale będac invalida nie moglem wyjechac na emigracje.W grudniu 1949 roku Jankowski gwarantujac Australji finansowe utrzymanie Tadeusza Hryniewskiego otrzymal pozwolenie sprowadzenia mnie do Austral.

9.Represie-niemieckie,sowieckie lubPR

.18/12/44 roku zostalem aresztowany przez NKWD i po sledstwie w wiezieniach najpierw na Slowackiego ,a potem na Lukiszkach gdzie nie przyznalem sie do naleznosci do AK,10 tego marca w dalszym ciagu w bandazach , otoczony przez "Bojowcow" no kolanach razem z paro-setka Polakow zostalem wpakowany do towarowych wagonow gdzie za znaleziene u mnie noza zostalem pobity tak ze po 7-miu dniach odzyskalem przytomnosc majac zlamaną drugą reke,w Moskwie- 1/4/45 wyladowalismy w Saratowie skad zabrano nas do obozu pracy jakies 150 km w strone Uralu. Majac bezwladna reke zostalem sprzatajacy w obozie ,gdzie spotkalem Artka Rychtera -Mial gruzlicę piuc - udalo mi sie ulokowac go w lokalnej izbie dla chorych z kad zostal zwolniony z obozu wraz z grupa powaznie chorych i ciezarnych kobiet- byl to ktorys lipiec 1945 roku-Po Artku Rychterze ślad zaginal-nie dotar do Wilna ani do Polski.. Jako iwvalida zostalem zwolniony w pazdzierniku 1945 z obozu i dotarlem do Wilna i z falszywym nazwiskiem razem z Zutkiem Grzesiakiem dotarlem sie do Polski.

10.Invalidztwo

. Sztynny lokiec lewej reki-

11.Zyciorys powojenny

. W kraju -Studia na Politechnice w Lodzi --Zastepca kierownika ruchu-Zakłady Wlokiennicze No.3 (Biderman)-Konstruktor w Zjednoczeniu Przemyslu Maszyn Wlokiennicznych w Lodzi.
W Australji - 1950-1976 Konstrukcja tam,power stations etc.
1976-2002-Konsaltant-Firma inzynieryjna-tunele,power stations etc.

12 Odznaczenia

Medal :Wojska Odzial Armia Krajowa po raz 1,2,3,4-T.Bur Komorowski (Leg.Nr11588)
Medal : Za Udzial W Wojnie Obronnej 1939 (Leg.Nr 43-92-2 MW)

Krzyżem Armii Krajowej (Leg. Nr4-95-7)

13.inne informacje

.I tak za duzo pisze o sobie

14.Ksiazki wspominajace dzialalnosc konspiracyjna

Szosta Wilenska Brygada AK (Odbitka zalanczona) -(Autor-Szkrab zrobil szereg pomylek)

15.Werifikacie AK

..Samodzielny Referat Likwidacyjny Dla Spraw Zolnierzy Armii Krajowej L.dz626/48

(odbitka zalanczona)

16. Fotografia -1948 rok-Zalanczona

Tadeusz Hryniewicz

Hryniewicz

Karlsruhe, den 14. April 1957
13. Innere Abteilung
1. Abt. des Landratsamtes

1. Abt. des Landratsamtes
2. Abt. des Landratsamtes

Wahlkreis
Stimmkreis
1. Abt. des Landratsamtes

Handwritten signature
Handwritten name